

Tardieu szétrobbantotta a genfi leszerelési konferenciát

A francia államférfiu táviratilag közölte, hogy betegsége miatt nem vehet részt a konferencián -- Az eddigi bizakodó hangulatot a legsötétebb pesszimizmus váltotta fel -- Megszűnt a flottaegyezmény hatálya is -- Veszélyben a nemzetközi kereskedelem -- A konferencia résztvevői elhagyják Genfet

Macdonald: „Ujból meg fog indulni a legádázabb fegyverkezés”

Ötszázmillió ember reményességét tette semmivé egy egyszerű betegség: Tardieu francia miniszterelnök ugynevezett „torokfájása”. Emiatt a torokfájás miatt mondotta le Tardieu részvételét a genfi öthatalmi konferencián, amelynek holnap, pénteken kellett volna összeülnie, hogy tovább egyeztesse a világbéke reszketeg, gyöngeléptü angyalának további útját, keresztül a vadul fegyverkező európai országokon.

Síralmasan szimpla az a kifogás, amelylyel a francia miniszterelnök meghiusította a konferencia megtartását, — de célravezetőnek bizonyult Franciaország szempontjából, amely egyelőre nem akar semmivel sem többet, sem kevesebbet, minthogy mindenekelőtt a Tardieu-terv formájában vesse gazdasági okkupáció alá a Dunamedence kisállamait. Ennek a tervnek, az imperialista francia tőke hadjáratainak lassan, de biztosan erő eredményét veszélyeztette volna a genfi tanácskozás, amelyen a francia álláspont ezidőszerint csupán egyike lett volna a másik négy nagyhatalom álláspontjának. Különösen Amerika képviselőjének, Stimson külügyi államtitkárnak személyes jelenléte adott komoly jelentőséget már jóleve a genfi konferenciának, mert nyílt diplomáciai titok volt, hogy Stimson *könkrét engedmények megtételére hatalmazta fel elnöke és az amerikai szenátus a hadiadósságok és a lefegyverzés egyes kérdéseivel kapcsolatban.*

A Tardieu-féle távirat elérte célját; a konferencia felrobbantást. Az elhangzott nyilatkozatok az akna exploziója után az őszinte sajnálkozás kifejezői, de sok megkönnyebbülés is van bennük, különösen amerikai részről. Egy azonban bizonyos: a *három flottaegyezmény hatálya együtt semmisült meg az öthatalmi konferencia békekilátásaival és úgy Amerika, mint Anglia és Franciaország újra versenyezve láthatnak hozzá hadihajóik fejlesztéséhez.* A legközelebbi, júniusi konferenciáig még sok idő van; nagyon is nagy idő a válságban vergődő világ számára és ki tudná megmondani, hogy a porosz választás eredménye után még milyen meglepetéseket tartogat a jövő...?

Tardieu diplomáciai betegsége

Tardieunak a távirata tegnap délután érkezett meg Genfben, amelyben bejelentette, hogy súlyos garatgyulladásban megbetegedett és így sem a pénteki öthatalmi konferencián, sem a konferencia következő ülésén, sem a leszerelési konferencia szombati plenáris ülésén *nem vehet részt.* Egyesek szerint csupán diplomáciai betegségről van szó. Tardieu egész egyszerűen nem akar a konferencián résztvenni, nehogy kénytelen legyen magát bármilyen irányban is lekötöni.

A francia miniszterelnök távirata a lehető legpesszimiztikusabb hangulatot teremtette Genfben. A pénteken összeülő konferenciának

tudvalevőleg igen fontos leszerelési és jóvátételi kérdések felett kellett volna meghoznia a döntést. A távirat véget vetett minden olyan reménynek, hogy ez a konferencia tiszta helyzetet teremtsen és egyben előidézte azt is, hogy most egyszerre minden konferenciának vége szakad. A hatalmak képviselői semmi célját sem látják annak, hogy továbbra is Genfben maradjanak és a legközelebbi vonattal elhagyják Genfet. Stimson amerikai külügyi államtitkár, akinek jelenléte különös komolyságot kölcsönzött a tárgyalásoknak, pénteken hagyja el Genfet, míg Brüning kancellár még ma este elutazott. A német kancellár az újságíróknak arra a kérdésre, hogy a táviratról mi a véleménye, egy szót sem válaszolt, csak mosolyogva vonogatta a vállalt. Ezzel szemben úgy Stimson, mint Macdonald rendkívül pesszimiztikus hangú nyilatkozatot tett.

— Európát utamtól, be kell vallanom —

Az amerikai külügyi államtitkár utolsó tanácskozása Macdonalddal és Brüninggel

Macdonald a dunai államok és az ezzel kapcsolatos négyhatalmi konferenciáról is beszélt:

— Sajnos, ebben a kérdésben sem történt döntés. Az egyetlen biztos, amit tudunk, az, hogy júniusban új konferencia lesz, de június még messze van. A jelenlegi körülmények között minden nap drága, már rajta vagyunk, a lejtőn és minden nap jobban és jobban csuszunk lefelé, ha ez így megy tovább, az év végén már nem lesz nemzetközi kereskedelmünk és akkor késő a mentés. Senkit sem okolok, senkit sem vádolok, de az elkövetkezendő ka-

mondotta Stimson — sokkal nagyobb eredményt vártam. Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy abban az esetben, ha az európai hatalmak egymás között csak egészen kis arányban megegyeznek, akkor egészen biztosan számíthatnak volna Washington segítségére. Felhatalmazásom volt bizonyos egyezségek esetén többé-kevésbé kötelező ígéretek megtételére, azonban erre, sajnos, nem került sor. Azokon az üléseken, amelyeken résztvettem, alkalmam volt megállapítani, hogy itt semmit sem lehet csinálni. Ameddig a hatalmak nem adnak alkalmat Amerikának, hogy segítsen, addig Amerika nem avatkozhat bele Európa magánügyeibe. Nagyon sajnálom, hogy ilyen diszharmóniával végződött Genf...

Ötszázmillió ember reménye tört ketté...

Macdonald nyilatkozatában elkerülhetetlen katasztrófát jósol.

— Minden reményünk meghiusult, nagyon csalódott vagyok. Őszintén szólva úgy jöttünk Genfben, hogy a végső esetben messzemenő koncessziókat is teszünk, csak hogy valamilyen megoldást nyerjünk. Végtelenül sajnálom, hogy reményeink derékban törték ketté. Azt reméltük, hogy sikerül az Amerika, Anglia és Japán által aláírt három flottaegyezményt továbbépíteni. Ez az egyezmény alapja lehetett volna egy nagyobb szabású leszerelési egyezménynek. Ezzel csődöt vallottunk. Figyelembe kell venni azt is, hogy nemcsak ez történt. A három flottaegyezmény utolsó szakasza nyitva hagyja a lehetőséget, hogy amennyiben Genf nem járul hozzá az egyezséghez, a három hatalom teljesen szabad kezét nyer újból és úgy folytathatja a fegyverkezést, ahogy neki jól esik. Most tehát újból meg fog indulni a legádázabb fegyverkezés...

tasztrófákért sem Angliát, sem a nyomorúságban lévő kisállamokat nem lehet okolni. Ötszázmillió ember reményessége: Genf, a tegnapi nappal megszűnt reménység lenni...

Ma délben Stimson utoljára tanácskozott Macdonalddal és Brüninggel. A tanácskozás az angol delegáció lakásán folyt le, ahova a politikusok ebédre voltak hivatalosak. A tanácskozásokról még nem adtak ki hivatalos közlést. A kommuniké mindenestre enyhíteni fogja azt a zűrzavart, amit Tardieu érkezésének elmaradása okozott. Tardieu egyébként már jobban van, de három-négy napig nem hagyhatja el a szobáját.

Minden képzeletet felülmuló módon fegyverkezik a szovjet Japán ellen

Vladivosztozk körül német mérnökök és tiszték végzik a megerősítő munkálatokat — Új repülő- és buvárhajó-bázisokat létesítettek a szigeteken — Kelet-szibéria hadtápterülethez hasonlít

Ősszel készül leszámolni a szovjet Japánnal

Londonból jelentik: A Morning Post teljesen megbízható hírforrásnak feltüntetett helyről értesülve szenzációs cikket közöl a szovjet minden képzeletet felülmuló nagyarányú fegyverkezéséről, amely tökéletesen követi a modern hadászati követelményeket. Vladivosztozk körül november óta német mérnökök és katonatisztek végzik a megerősítő munkálatokat, a régebbi erődítményeket teljesen átépítették, a régi tiszteket leginkább német erők-

kel cserélték fel, a közeli orosz szigeteken repülőgép- és buvárhajó-bázisokat létesítettek.

A közelmúltban husz újabb buvárhajót építettek. Korea határán nagyobb csapatösszevonásokat eszközöltek. Kelet-szibéria képe valószínűleg hadtápi színezetű, rengeteg municiót gyűjtött egybe a szovjet ezen a részen és minden valószínűség szerint még az ősszel felelni akar Japánnak kihívó magatartására és megindítja ellene a hadjáratot.

Teljes bizonytalanság uralkodik Aradon a május elsejei költözködés körül

A minisztertanács rendelete csak Bucurestire érvényes — Sokan költöztek Aradon május elseje előtt — Ha egyéb rendelkezés nem érkezik, úgy a városi szabályrendelet a mérvadó Aradon

— Költözködünk, vagy nem költözködünk? Egész sereg családi asztalnál szegezik neki ezt a kategorikus kérdést a hivatalából, munkájából hazatérő családfőnek.

— Hogyne költözködnénk, de hogy mikor, azt nem tudom — hangzik legtöbbször a felelet.

Mert az idén egészen különleges zavar keletkezett a május elseji költözködés körül. Május elseje vasnapra esik, de ugyanekkor van görög keleti husvét első ünnepnapja is. Hétfőn husvét másodnapja, szigorú munkaszünettel. A szabályszerű tehát az lett volna, hogy az idén a költözködések május harmadikán bonyolódjanak le. Közben azonban a bucuresti értesítések arról számoltak be, hogy a minisztertanács az idén május hatodikára halasztotta el a költözködéseket és sokan eszerint akarnak eljárni. Bucurestiben már végre is hajtották a minisztertanács rendeletét, Aradra azonban semmiféle hivatalos értesítés nem érkezett és természetesen a hivatalok nem vesznek tudomást erről a rendelkezésről. A május elseji költözködés körül tehát teljes volt a káosz, mert sem a lakók, sem a háztulajdonosok nem tudták, hogy mitevők legyenek.

Ilyen szituációban sokan elhatározták, hogy minden zavar elkerülésére egyszerűen előbb bonyolítják le a költözködést. Pár nap óta azt a szokatlan jelenséget észlelhetjük, hogy hónap végén butorokkal megrakott kocsik vonultak végig Arad utcáin és az emberek nagyban költözködtek — majdnem egy héttel május elseje előtt. A vándorlás már tegnapelőtt megkezdődött és ezek a szörványos esetek hamarosan példaként hatottak. Tegnap és ma már egész tömeg ilyen kocsit láthatunk, mindenütt költözködési munka folyt. Könnyű volt azoknak végrehajtaniok elhatározásukat, akik üres lakást foglaltak el. Ezek a szerencsések összepakkolták és ma már az új lakásban várják, mit is akartak határozni a hatóságok a május elsejére esedékes költözködés ügyében. De voltak kellemetlen, mondhatni viharos jelenetek is.

Senki sem tud bizonyosat

A család fő, aki az időelötti költözködéssel akarta megoldani a gordiusi csomót, felkereste az új lakás régi bérlőjét, akivel barátságos megegyezésre akart jutni a költözködés tekintetében. Volt olyan eset, amikor barátságosan létre is jött a megállapodás, de megtörtént az is, hogy a régi bérlő egyszerűen kijelentette:

— Sajnálom, én bevárom a hatósági intézkedést és ha lehet, május hatodikán költözködöm csak el.

S ezek után felmerül a kérdés: tulajdonképpen mikor is kell költözködni? Az őszinte válasz: *biztosat senkinek sem tud.* Felsőbb rendlet a május hatodikára történő elhalasztásról nem érkezett Aradra és — ha csak közben

meg nem érkezik — eszerint nem lehet szó arról, hogy Aradon május hatodikán költözködjének. A hatóságok szerint a költözködés napja május harmadika, eddig az időpontig senkinek kötelezhető arra, hogy az általa eddig bérelt lakást elhagyja. Azoknak, akik már túl vannak rajta, mindenesetre jó s a költözködés kellemetlenségein és zavarain keresztül-

Tömeges mérgezések arzénes borral egy francia kikötőben

Rejtélyes körülmények között halt meg tizenkét matróz és tiszt — Negyven tengerész állapota életveszélyes — Bevezették a nyomozást, hogy véletlen baleset, vagy szándékos mérgezés történt-e?

Párisból jelentik: A francia hatóságokat rendkívül érdekes mérgezési ügy foglalkoztatja. Le Havreban napok óta egymásra ismétlődnek meg a kikötőben veszteglő hajókon a súlyosabbnál-súlyosabb mérgezési esetek s nem lehetett megállapítani, hogy mi okozza a tömeges megbetegedéseket, amelyek kizárólag matrózok körében fordultak

esett emberek rendbehozott, már otthonossá tett lakásukból figyelhetik majd az elmaradottak keserveit.

Az ügyben beszélgetést folytattunk dr. Székely Aladár ügyvéddel, az aradi Háztulajdonosok Szövetségének ügyészével, aki a következőket mondta:

— A költözködést illetően csakis a városi szabályrendeletet vehetjük számításba, mivel az új lakbérleti törvény pontos intézkedést erre vonatkozólag nem tartalmaz. A városi szabályrendelet értelmében a jelenlegi kettős ünnepre való tekintettel a helyzet az, hogy az 1 és 2 szobás lakásokat, abban az esetben, ha harmadika, illetve kedd nem munkaszüneti nap, kedd estig ki kell üríteni. A három és négyszobás lakásokból 4-én estig, míg a négy szobánál nagyobb lakásokból 5-én estig feltétlenül ki kell költözni. Ami a májusi bérfizetést illeti, a törvény szerint ötödike helyett, idén kivételesen hatodikáig lehet azt kiegyenlíteni.

Az árvizkárosultak érdekében Taranu pénzügyi vezérfelügyelő közbenjár a miniszteriumban

A miniszterium részéről kell kiindulni az adóleírás akciónak — A pénzügyigazgatóság által összeállított bizottság állapítja meg a károkat — Taranu vezérfelügyelő a jövő héten utazik Bucurestibe

Az aradi árvizkárosultak adójának leírására, illetve annak fizetési haladékára vonatkozólag elsősorban Taranu dr. erdélyi miniszter tett ígéretet aradi tartózkodása alkalmával. Az ígéret elhangzása után azonban a miniszterium részéről semmiféle rendelkezés nem érkezett le Aradra. Caba Gyula pénzügyigazgató az Aradi Közlöny-nek adott nyilatkozatában kifejtette, hogy *mulven modozatok mellett lehet szó arról, hogy az árvizkárosultak adóhaladékot vagy adóleírást kaphassanak.* A pénzügyigazgató kijelentése szerint az érdekelteknek kérelmezni kell a miniszteriumtól az adó elengedését. Adóhaladékot a pénzügyigazgató a saját hatáskörében is adhat, ha az erre vonatkozó kérelmek beérkeznek az igazgatósághoz.

Ezzel kapcsolatban most egész komoly formában akció indult meg a pénzügyigazgatóság részéről, hogy a miniszterium hivatalosan is intézkedjen az aradi árvizkárosultak adóira vonatkozólag. Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő a görögkeleti husvét ünnep után Bucurestibe utazik és ezzel kapcsolatban eljár a miniszterium illetékes ügyosztályánál is. Erre

vonatkozólag a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Bucuresti utammal kapcsolatban érintkezést keresek a miniszteriumban Stefanescu Jordan miniszteri osztályvezetővel, aki az egyenes adók ügyeit intézi. Felhívom a figyelmét arra, hogy az aradi árvizkárosultak háza legalább is *fél év elteltével lesznek lakható állapotban,* tehát az adófizetésre vonatkozólag teljesen méltányos, ha a miniszterium intézkedik a saját elhatározásából. Valószínűnek tartom, hogy a miniszterium bizottság kiküldését rendel el az aradi pénzügyigazgatóságnak és ez a bizottság a helyszínen állapítja meg, hogy az egyes adófizetőknél háza milyen mértékben mentek tönkre. Akinek háza teljesen összedőlt, annak természetesen a teljes adóösszeget kell elengedni. A többieknek pedig a szenvedett kár arányában. Meg vagyok arról győződve, hogy a miniszteriumban a legteljesebb jóindulattal fogják kezelni az aradi árvizkárosultak adóügyét.

Az osztrák határon

a román utasoktól elkobozzák az idegen valutát

A külügyminisztérium figyelmeztetése a külföldre utazóknak

Bucurestiből jelentik: A külügyminisztériumhoz sok panasz érkezett Ausztriába utazott román állampolgároktól, hogy az osztrák vámtisztviselők elkobozzák tőlük az idegen pénzeket és ezt azzal indokolják, hogy nem jelentették be idejében valutáikat. A külügyminisztérium felhívja a román utasokat, hogy a határállomáson irjanak alá deklarációt, amelyben pontosan tüntessék fel, mennyi pénzt visznek magukkal külföldi utazásukra.

Elbocsájtják állásaikból a közigazgatási

A kinevezett tisztviselők számát nem redukálják — megszüntetik a színekurákat — Félreértésből származtak a riasztó hírek a tömeges elbocsátásokról

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a tisztviselők számát a francia szakértőkkel folytatott tárgyalások során le akarják szállítani, illetékes helyről nyert felvilágosításai alapján megállapítja, hogy félreértésről van szó és emiatt a tisztviselők megriasztására és mozgolódására nincs

szükség. Csak arról van szó, hogy a *színekurákat, napidíjasokat, továbbá azokat, akiknek nyugdíjba kellett volna menni és az álláshalmozókat bocsájtják el.* Ez is elég jelentékeny megtakarítást jelent. A belügyminiszter állítólag már ki is adta a rendelkezést az összes közigazgatási hatóságoknak, hogy a *napidíjasokat azonnal bocsájtják el.*

„Nem minden királyi adomány jutott arra a helyre, ahova az uralkodó szánta“

Súlyos panaszok az árvizsújtotta területekről — a mikalakai kerületi biztosok ellen — Küldöttségek a városházán — Névcseré miatt elcserélt királyi adomány — Vizsgálatot vezet a város

»Mindenesetre történtek bizonyos tévedések« —
mondotta Radu Cornel dr.

Több küldöttség kereste fel ma Aradváros vezetőjét a város árvizsújtotta telepéről, különböző panaszokkal. A mikalakai küldöttsége Pantí Vasilié és Bercea Demeter mikalakai kerületi biztosok ellen emelt panaszt, akik — állításuk szerint — az árvizkárosultak névsorának összeállításánál elsősorban rokonaikat választották ki és Bercea Demeter az általa készített listába kizárólag azokat vétette fel. A küldöttség szerint Bercea ezért a listában szereplőktől külön honoráriumot fogadott el és ilyen módon biztosított magának illegális hasznot. Ezzel szemben azok, akik valóban rá voltak szorulva, hogy segítsenek rajtuk, kiharadtak a listából és ilyen módon nem jutottak a királyi adományhoz, melyre pedig elsősorban rá voltak utalva. Azonkívül elpanaszolta a küldöttség azt is, hogy a két kerületi biztos brutálisan bánt a lakossággal és lépten-nyomon tullepik hivatali hatáskörüket. Radu dr. megígérte a küldöttségnek, hogy a panaszok megvizsgálására ankétot indít.

Az Alfa-telep lakói közül Mézes István árvizkárosult pincér vezetett egy másik deputációt Radu dr. elé. Az Alfa-telep lakói anyagi segítséget sürgettek a maguk számára a város vezetőségénél, amelyet Radu dr. kilátásba is helyezett számukra.

A tényleges lista összeállítása

Az Aradi Közlöny munkatársa a deputációk elvonulása után ismételt kérdést intézett Radu dr.-hoz a mikalakai panaszára vonatkozólag, amelyekben annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy nem minden királyi pénzádomány jutott arra a helyre, ahova az uralkodó szánta. Radu dr. kérdéseinkre a következőt válaszolta:

— Annak megállapítására, hogy kik részesültek ténylegesen az uralkodó pénzádományában, a hivatalos listáktól függetlenül csakis egy mód állott rendelkezésünkre. És pedig az, hogy jelentkezésre szólítsuk fel mindazokat, akik ténylegesen kézhez is vették az uralkodó pénzes sárga-borítékjait. Minden egyes árvizkárosult ugyanis — mondotta Radu dr. — emlékiül megőrizte a királyi borítékját, amelyen a benne átadott összeg is fel van tüntetve. Ezzel a módszerrel folyik most is Mikalákán a megsegített árvizkárosultak tényleges listájának összeállítása.

— Mindenesetre történtek bizonyos tévedések, — jelentette ki Aradváros vezetője — amelyeket azonban az események gyorsmenete indokol. Így éppen ma intéztem el egy ilyen konfliktust, amelyet éppen az új ellenőrzési rendszerünk alapján fedeztünk fel. A mikalakai hivatalos hatóság listára felvették András Pál árvizkárosult lakost. Amidőn Őfelsége az adományokat kiosztotta, András Pál helyett András Gábor jelentkezett, aki át is vette az 1000 lejest tartalmazó borítékot. A név, illetve személycseréje a borítékok és a birtokosok felülvizsgálása során jöttünk rá, mire mind a két embert magamhoz kérttem és itt felszólítottam András Gábort, hogy az általa illetéktelenül átvett 1000 lejt adja át annak, akinek szánta volt. Ez meg is történt.

Az Aradi Közlöny munkatársa a mai napon megszerezte a mikalakai királyi adományra felterjesztett árvizkárosultak első hivatalos listáját, amelyet a következőkben közlünk:

Özv. Mihailovici Györgyné, özv. Streten Demeterné, özv. Nimi Jánosné, Sirian Effa, özv. Isaac Márta, özv. Sirian Jánosné, András Pál, Popovici Savu, özv. Bosneac Pascuné, özv. Contrás Savuné, özv. Sirian Péterné, özv.

Drencean Stefanné, özv. Tarca Savuné, Sirian Todor, Sarandan György, özv. Burcsan Demeterné, özv. Nini Demeterné, özv. Padurean Demeterné, özv. Cotas Antalné, Anti Constantin, özv. Sarandan Demeterné, Popovici Effa, özv. Streten Todorné, özv. Pecican Péterné, özv. Muresan Jánosné, özv. Ponta Györgyné, özv. Sabau Demeterné, özv. Don Demeterné, Tudor Lica, özv. Bercea Pálné, Bercea Zaharie, özv. Dehelean Ioca, Comlosan Chin, özv. Rasca Zachariéné, Pop Demeter, Drecin János, Fabnia János, özv. Engel Demeterné, Dancos Constantin, Comlosan Miklósné, özv. Miculica Jánosné, Sornosan János, Dercea Vasil, özv. Nicolici Vasilné, özv. Sandici Jánosné, Lelea György, özv. Strengar Jánosné, özv. Capitan György, Hertegan Nistor, özv. Groza György-

A legnagyobb bonviván: **Chevalier,**
A legnagyobb rendező: **Lubitsch,**
A legnagyobb operettíva: **Jeanette MacDonald,**
A legnagyobb operettírázó: **Oscar Straus**
szoniális, színporkázóan szellemes filmje:
Édes légyott... (Egy óra - Veled)
Premier vasárnap a CENTRAL-ban

Öngyilkossággal fenyegetőzött egy aradi szeszgyáros, ha megbírságozzák

Az aradi ügyészségen ismét megkezdődtek a kihallgatások a feketeszesz-ügyben — Kihallgatott aradi szeszkereskedők — Házkutatást tartottak egyik Aradhoz közel fekvő gyárban — Kétségbeesett jelenetet rögzített a pénzügyi főtitkár irodájában az egyik szeszgyáros

Az Aradon lefolytatott feketeszesz nyomozás során — mint az Aradi Közlöny jelentette — súlyos gyanúok merültek föl egy Aradhoz közel fekvő szeszgyár ellen is, melynek tulajdonosa állandóan Aradon lakott. A vizsgálatot azonban, tekintettel, hogy a gyár más megye területén volt, a lugosi vizsgálóbíró folytatta le. Az aradi nyomozás azonban szükségessé tette azt, hogy az ügyet a lugosi vizsgálóbíróhoz az aradi ügyészséghez tegyék át, amely az elmúlt hét folyamán meg is történt. Az ügyre vonatkozó iratokat Ludosan Miklós vizsgálóbíróhoz osztották ki, mivel azonban Ludosan a tegnapi nap folyamán megkezdte szabadságát, Tiplea dr. vizsgálóbíró kezdte meg a kihallgatásokat. A mai napon beidézte az aradi Podgoria szeszkereskedelmi r. t. tulajdonosait, akiket kihallgatott arra vonatkozólag, hogy a gyár szállított-e részükre adózatlan szeszt.

A most megindult vizsgálattal kapcsolatban különben a lugosi nyomozó-hatóságok annakidején házkutatást is tartottak a gyár helyiségében, amely különben közel két éve nem működik. A helyszíni vizsgálat alkalmával több gyárimunkást is őrizetbe vettek és előállították a lugosi ügyészségre, ahonnan azonban kihallgatásuk befejezése után szabadon bocsátották őket. A kincstár részéről vizsgálatot folytató főtitkár ezzel kapcsolatban kije-

né, öv. Sirian Mitrúné, Comlosan Todor, öv. Senlacan Demeterné, Ivan György, öv. Pacurar Györgyné, Nimi Todor, Sirian György, öv. Nimi Jánosné, öv. Grosescu Vasilné, Tisler János, öv. Dudás Andrásné, Virág Ferenc, Drencean Avram, Kovács József, Szücs Károly, Schmoltzer János, öv. Akentis Józsefné, Czavar Lajos, Varga Imre, Tajti András, öv. Danila Miklósné és Holte Péter.

Amint megállapítást nyert, a hivatalos lista és a ténylegesen megajándékozottak listája között eltérések vannak. Ezúton könyvitjük meg tehát mindazok számára a köteles reklamációt, akik az első hivatalos mikalakai listán szerepelnek és esetleg pénzádományban még sem részesültek. Leközöljük a neveket azért, hogy lehetővé tegyük a hivatalos listára felvettek ellenőrzését a fentebb említett mikalakai küldöttség panaszai szempontjából.

Az új városrészek helye

Egyébként a mai napon megkezdte működését az a hivatalos városi bizottság is, amelyet a városi interimár-bizottság azzal a feladattal bízott meg, hogy vizsgálja felül mindazokat a területeket, amelyeket a legutóbbi interimár-bizottsági ülésen új helyként jelöltek ki a zsigmondházi, Alfa-telepi és az egykori Veszthely-telepi lakosság számára. A bizottság Paueszti Miklós, Muresan János városi főmérnök és Jac Jenő gazdasági tanácsos vezetésével ma délután kiszállt az Obor, valamint az Astra-gyár mögött elterülő területekre, hogy a helyszínen jelölje ki az új aradi városrészek alkalmas helyét.

lentette, hogy a vizsgálat eddigi adatai alapján a gyár tulajdonosára minden valószínűség szerint nagyobb összegű bírságot ró ki a miniszterium.

A kijelentésnek érdekes fejleménye mutatkozott most a főtitkár irodájában. Megjelent ugyanis a gyár Aradon tartózkodó tulajdonosa, aki kijelentette a nyomozást vezető főtitkárnak, hogy abban az esetben, ha a bírságot valóban követik rá, úgy öngyilkosságot fog elkövetni. Az izgatott lelkiállapotban levő szeszgyárost csak nagynehezen sikerült megnyugtanni a főtitkárnak, aki ígéretet vett ki a kétségbeesett szeszgyárostól, hogy elsősorban is bevéria a hivatalos vizsgálat eredményét, amelynek befejezésével lehet csak arról beszélni, hogy egyáltalán vetnek-e ki bírságot a gyárosra, vagy sem.

Veszett kutya marta meg Purgly Jánost, a magyar földművelésügyi miniszter fiát

Kilenc embert haraptak meg meg, akiket ápolás alá vettek.

Budapestről jelentik: Purgly Emil földművelésügyi miniszter Battonya-nagytoppai birtokán két házörző kutya megveszett és mielőtt ártalmatlanná tehetnék volna őket, kilenc embert, közöttük Purgly Jánost — a miniszter fiát — megmártak. A sebesülteket azonnal ápolás alá vették.

Fényképmásolatokat csináltak Kreuger titkos

Naplót vezetett szélhámosságai- naplójának kompromittáló adatairól — Az államszerződések kulisszatitkai — A párisi követségek lázasan érdeklődnek a napló részletei iránt. Több milliót ígértek a fényképmásolatokért

Párisból jelentik: Az öngyilkos Kreuger titkos szobájában — mint ismeretes — megtalálták a világszerte „milliomos” titkos feljegyzéseit, amelyekben naplószerűen leírta valamennyi szélhámosságának történetét és így benne vannak azok az előzmények is, amelyek egy-egy állammal kötött szerződés, vagy kölcsön megkötését előzték meg. A naplóról a napokban több francia lapnak fényképet mutattak be, s a hírre, hogy a rendkívül sok kompromittáló adatot tartalmazó napló fényképmásolatait forgalomba kerültek, rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg, nemcsak a lapkörökben, de politikai körökben is. Több pá-

risi követség érdeklődött már az iratok után, úgy látszik sok embernek lenne érdeke, hogy ezek a kulisszatitkok valóban kulisszatitkok is maradjanak. A napló fényképmásolataiért már több millió frankot ígértek.

A stockholmi rendőrség ma este letartóztatta Kreuger három igazgatóját, *Huld, Langs* és *Holmol*. A letartóztatás okáról a jövő hét folyamán adnak ki hivatalos jelentést, mely állítólag többszáz oldal terjedelmű lesz. Az igazgatók kihallgatásuk alkalmával azt mondták, hogy teljesen jóhiszeműen jártak el, mert vakon bíztak Kreugerben.

Megalakították Aradon az erdélyi mozgósínházak szindikátusát

Több mint száz moztulajdonos jelentette be belépését a szindikátusba.

Az erdélyi és bánáti moztulajdonosok ma tartották Aradon, szindikátusba való tömörülést célzó alakuló közgyűlésüket. A Corso-mozi irodahelyiségében gyűltek össze. Kétfél óra körül az Aradra érkezett erdélyi és bánági mozgósínházak tulajdonosai. Tizenkilenc mozgósínház képviseltette magát a következőkkel: *Eschenazy S.* (Cluj), *Havas Lajos* tanár (Temesvár), *Schwartz Adolf* (Brassó), *Lengyel Arthur* (Nagyszeben), *Preisler Hermann* (Cluj), *Ács Béla* (Déva), *Craciun Ferenc* (Resica), *Horváth Géza* a petrozsényi, lupényi, vukánai, aninosai és petrivasi Astra-mozgósínházak képviselőiben, *Tóth Imre* (Nagyszalonta), *Philip Béla* (Nagyszentmiklós), míg Aradról *Kornis Márton*, *Gárdos Frigyes* és *Manescu Virgil* az aradi Corso-mozi igazgatói vettek részt az értekezleten.

Az értekezletet *Eschenazy S.* cluji mozgósínház-tulajdonos nyitotta meg, aki a tervbe vett szindikátus alapszabályait dolgozta ki. *Eschenazy* röviden ismertette az értekezlet célját, majd *Kornis Márton* körelnök üdvözölte a megjelenteket és kifejtette, hogy a mai néhez gazdasági viszonyok között a legégetőbb szükség volt ennek az értekezletnek összehívására, hogy a moztulajdonosok érdekeit szem előtt tartva, megalakítsák a szindikátust. Ezután ismét *Eschenazy* emelkedett szólásra, aki részletesen ismertette az előkészített alapszabálytervezetet, amit pontról-pontra megvitatott és lényegtelen változtatásokkal el is fogadtak.

A jelenlevők mint alapító tagok kimondták ezután a szindikátus megalakulását, melyhez több mint száz erdélyi és bánági mozgósínház-tulajdonos járult hozzá, akik a mai napon táviratilag jelentették be belépésüket a szindikátusba, csupán a leromlott anyagi körülmények miatt nem engedhették meg maguknak, hogy résztvegyenek az értekezleten. A szindikátus alapszabályainak és tulajdonképeni programjának főbb pontjai azok, amelyek a magas adók leszállítására, a filmkölcsönök csökkentésére és a filmek cenzurázás-

Egy budapesti orvos és egy medika öngyilkossága

Budapestről jelentik: Dr. *Lakos Zoltán*, a budapesti Zsidókórház gégeorvosa ma este agyonlőtte magát. Az ismert gégespecialista a kora esti órákban egy autótaxiba ült, bemondta a soffiornak a Zsidókórház címét, majd pedig a robogó taxiban mellbelőtte magát. Tetteinek oka ismeretlen.

Gál László táblabíró ma délelőtt bejelentette a budapesti főkapitányságon, hogy *Zsófia*

sa körül elérhető engedményekre irányulnak.

Érdekes tervezetet dolgoznak ki a vasúti tarifák, valamint a látványossági adók és egy újabb aviatikai bélyegilleték leszállítására, illetőleg előrlésére is. A filmszínházak biztosítására vonatkozólag már nagyon előnyös ajánlatot kaptak, ezenkívül egy olyan szerződés-tervezetet dolgoznak ki, amely a moztulajdonosok érdekeit szem előtt tartva, a filmkölcsönzőkre nézve is elfogadható lesz. Ennek a tervezetnek kidolgozása a hoinapi ülésen megválasztandó tisztikar feladata lesz. Kimondják azt is, hogy az egy városban működő mozik lehetőleg tisztességes verseny megengedhető keretben belül működjenek és ne lépnek át a becsületes konkurrencia határait.

Az alapszabályok felolvasása és részletes megbeszélése után megalakult a választmány, majd az utómunkák megalakult választmány a maga kebelén belül megválasztotta a tisztikart. Diszelnökké *Rebreanu Liviu* (Bucuresti) választották. Ügyvezető elnök: *Manescu Virgil* (Arad) lett, alelnökök: *Adorján Emil* (Nagyvárád) és *Eschenazy Sámuel* (Kolozsvár). Pénztárnok pedig *Havas Lajos* tanár (Temesvár) lettek. A választmány a következőképp alakult: *Schwartz Adolf* (Brassó), *Preisler Hermann* (Kolozsvár) és *Horváth Géza* (Petrozsény). A közgyűlés fél 9 órakor ért véget. A hoinapi napon bizottsági ülések folynak le és a bizottságok megkezdik azonnali működésüket.

HÁZASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

zenés bohózat. Alakítják: HANS MOSER, CHARLOTTE SUSA, GEORG ALEXANDER.

Játsszák vasárnaptól:

CORSO-MOZGOBAN.

Pénteken és szombaton d. e. 10-től este 7 óráig JEGYELŐVÉTEL.

Marlene Dietrichet és Sternberg József rendezőt a Paramount-gyár azonnali

A filmsztár megtagadta az engedelmességet Schulberg vezető főrendezőnek — Sternberg rendező a színésznő mellett foglalt állást a vitában, ezért őt is elbocsátották

Berlinből jelentik: Hollywoodnak nagy szenzációja van. A Paramount-filmgyár meglepetészerűen azonnali hatállyal felmondott *Marlene Dietrich*-nak, a világhírű filmsztárnak és *Sternberg József* rendezőnek. *Sternberg* már el is utazott Hollywoodból. A lapok szerint a váratlan kettős elbocsátás oka az a nézeteltérés volt, amely a Paramount most készülő új filmjé-

nek, a „*Velvette*” felvételeinél keletkezett a főszereplő *Marlene Dietrich* és *Schulberg* vezető-főrendező között. *Schulberg* különböző utasításokat adott *Marlene Dietrich*nek a szerep eljátszására vonatkozólag, amelyeket a filmsztár nem tartott kedvezőnek magára nézve és ezért megtagadta az engedelmességet, *Sternberg* pedig mellette foglalt állást. Az eset következménye az lett, hogy a Paramount zárta mindkettőjük fizetését és párnapos határidőt adott arra, hogy fejet hajtsanak a főrendezői utasításnak. Időközben az incidens nyilvánosságra került és *Marlene Dietrich* most már kénytelen volt elhatározásához ragaszkodni, nehogy presztízsen csorba essen. Erre pedig az elbocsátás következett. Az amerikai lapok vegyes kommentárral látják el az újabb hollywoodi botrányról szóló beszámolóikat.

Adakozzunk

az árvizkárosultaknak!

Barabás Béla dr.: „Nemcsak a kósza hírek beszélnek a magyar árvizkárosultak mellőzéséről...”

Az Aradi Közlöny eddigi gyűjtése: 181.181 lej — Ellenőrzési és beleszólási jogot kér Arad magyar társadalma az árvízsegélyek szétosztásánál — Segítséget a nőegyleteknek!

Ma délután négy órakor ülést tartott az Aradi Közlöny 1925. évi árvízsegélyező-bizottsága. Az ülésen a bizottság megállapította, hogy az Aradi Közlöny árvízsegély-alapja, a mostani gyűjtés eredményével együtt, 181.181 lejre emelkedett, majd kimondotta, hogy megbizta dr. Vörös László és dr. Stauber János bizottsági tagokat azzal, hogy keressék fel Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnököt és adják át a gyűjtött összegről szóló takarékpénztári betétkönyvet. Ezzel egyidejűleg tolmácsolják az Aradi Közlöny árvízsegély-bizottságának ama kívánságát, hogy

az összeg szétosztásánál, illetve felhasználásánál két, vagy három bizottsági tag megfelelő beleszólást, illetve ellenőrzést gyakorolhasson

Az ülés folyamán Barabás Béla dr. rendkívül érdekes határozati javaslatot tett. Barabás dr. ugyanis ama határozott kívánság tolmácsolását kérte, hogy az árvizkárosultak nemzetiségi és valláskülönbőség nélkül részesítsék segélyekben.

— Hangsúlyoznom kell ezt — jelentette ki Barabás Béla dr. — mert nemcsak a kósza hírek beszélnek a kisebbségi, elsősorban pedig a magyar árvizkárosultak mellőzéséről.

Háttérbe szorították a magyarokat

Barabás Béla dr. ezután az árvíz utáni helyzetéről beszélt és többek között a következőket jelentette ki:

— Meglepő példája volt a magyarság mellőzésének a városháza nagy tanácsstermében az árvíz után tartott ülés, amelyen maga a polgármester volt szíves felsorolni az árvízvédelmi és mentési munkálatokban résztvevő és érdemeket szerzett testületek és egyének neveit. Ezeket az érdemeket magam is készséggel elismerem, — mondja Barabás dr. — de ugyanekkor meg kell állapítanom, hogy esedékosképpen nem említettek fel egyetlen magyart sem. Mintha csak a magyarság távol tartotta volna magát ez áldozatos, emberbaráti munkától. Pedig a rideg igazságnak megfelelően meg kell állapítanom azt, az Aradon mindenki által ismert tény, hogy ha a magyar mérnökök s vízi szakértők nem vettek volna részt az árvízvédelem emberfeletti munkáiban, akkor beláthatatlan károk hárultak volna Aradra. Ezeket meg sem említették. Nem szeretném tehát, ha a szerencsétlen árvizkárosultak felszegélyezése alkalmával is éreztetnék velük ezen indokolatlan mellőzéseket. Azért tehát azt kívánom, hogy ezen árvízsegélyezési intézkedések Aradváros áldozatkész és emberszerető polgársága által is ellenőrizhetők, sőt befolyásolhatók legyenek.

Barabás Béla dr. kihangsúlyozta még, hogy fejtetlen bizalommal viseltetik Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök személye iránt, de a polgármester maga nem ellenőrizhet mindent s itt sincsenek kizárva visszaélések.

— A polgármester intézkedéseiben, becsületes jószándékában feltétlenül megbízom, de neki sincs elég szeme, hogy mindent lásson és nincs elég keze, hogy mindenhova elérjen — mondotta Barabás Béla dr.

— A magyar társadalomnak, amely jelentékeny összeget áldoz az árvizkárosultak felszegélyezésére, jogában áll beleszólást és ellenőrzési meghatalmazást kérni a város vezetőitől

— fejtette ki továbbá Barabás dr. — Azt kell kérni tehát dr. Radu elnöktől, hogy adjon meghatalmazást a magyar társadalom néhány reprezentánsának, hogy a bárhonnan jövő gyűjtések hováfordításáról tájékozódást nyerjen. Ami az Aradi Közlöny által átadandó alapot illeti, ennek hováfordításába feltétlenül beleszólást kell hogy kapjon az Aradi Közlöny árvízsegély-bizottságának néhány kijelölt tagja.

Ezután dr. Vörös László javasolta, hogy az ellenőrzési jogon kívül azt is kérje a bizottság Radu dr.-tól, hogy az átadott alap jelentékeny részét, lehetőleg felét az árvizkárosultak felszegélyezésével foglalkozó nőegyleteknek utalja ki. A bizottság egyhangulag elfogadta az indítványt, majd megszövegezték a bizottsági határozatot, amelynek másolatát dr. Vörös László és dr. Stauber János írásban is átnyújtják az interimár-bizottság elnökének.

TOLSZTOJ halhatatlan remekművű regényének németül beszélő fi. m. változata

AHOL A VOLGA FOLYIK...

(FELTÁMADÁS)

Rendezte: Edwin Carewe, Robert Curlé zenéjével. — Eredeti orosz dalok és táncok. Megrázó jelenetek a szibériai száműzöttek pokoli életéből. Dimitrij N. Kludoff nagy szerepében a nők kedvence: JOHN BOLES. Katiusa szerepében a legszebb és legértékesebb filmművésznők egyike: LUPE VELEZ.

Premier vasárnap a SELECT-ben.

Eltűnt Baló Elemér, az Aradon is ismert színész mert kiderült, hogy kommunista agitátor

A budapesti rendőrség szenzációs leleplezése — Egy budapesti színész lakásán folytak a megbeszélések — Baló Elemér látta el a szükséges utasításokkal az agitátorokat, akik moszkvai segítséggel dolgoztak — A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be az eltűnt színész kézrekerítésére

Budapestről jelentik: A kommunista szervezkedés talán még soha olyan arányokat nem öltött Európában, mint az idén. Majdnem valamennyi európai államban főként azonban Magyarországon. lázas készülődések folynak a május elseiei „vörös nap” tüntetéseinek előkészítésére. A kommunista szervezkedés elfojtására az egyes államok rendőrségei, különösen pedig a budapesti rendőrség, minden intézkedést megtett és már eddig is számos letartóztatás történt. A letartóztatottak kihallgatása alkalmával sok érdekes adat került a rendőrség kezére, azonban talán egyik sem volt olyan frappáns hatása, mint az, amely egy Aradon is jólismert budapesti színésznek, Baló Elemérnek a szervezkedésben való részvételéről rántotta le a leplet.

A rendőrségi nyomozás a mai nap folyamán újabb kommunista összeesküvést leleplezett le Jákó Pál ismert budapesti színész lakásán. A színész Hajós-uccai lakásán letartóztatták Friedmann István lakatost, Wiener Miklós tisztviselőt, Kramer Antal szabósegédet és Martos Flóra vegyész-mérnököt, mindannyian

Magyarországba

utazók részére pengő legelőnyösebb árban beszerezhető:

Spitz Sándor

bankbizományi üzlete,
Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 8.

Osztatlan részvételt kellett Arad társadalmában Somogyi Gyula dr. halála

A Kölcsy Egyesület nevében Fischer Aladár mond búcsuztatót

Dr. Somogyi Gyula hirtelen elhunyt őszi megdöbbenést és részvételt keltett Arad kulturális és társadalmi köreiből. Ez a spontán megnyilvánuló, igaz részvételt egy talpig becsületes, munkás élet és egy nemes lelkű, értékes ember távozása feletti fájdalom megnyilvánulása volt. Különösen közelről érintette az aradi Kölcsy Egyesületet, amelynek 1886. óta tagja volt az elhunyt és ez alatt a 46 év alatt maradandó munkával támogatta az egyesület kulturális tevékenységét, amikor 1892-ben Iványi Ödön, az akkori elnök Nagyváradra költözött, az egyesület Somogyi Gyula dr.-t választotta meg utódjának. Mint az irodalmi bizottság rendszeres előadója, éveken át egyre nagyobb népszerűség jegyében rendezett magas színvonalú irodalmi előadásokat, Somogyi dr. utóljára az Iparos Otthonban rendezett magyar irodalmi előadásorozat keretében az elmúlt tél folyamán szövegezte a Kölcsy Egyesület közönségéhez. Madách Imre „Az ember tragédiája”-ról tartott vonzó, mély átérzéssel felépített előadást, amely hattyúdala volt a szépirodalomért és költészetért rajongó dr. Somogyi Gyulának. A Kölcsy Egyesület részéről Fischer Aladár mond búcsuztatót az elhunyt ravatalánál holnap délután három órakor.

Eltűnt Baló Elemér, az Aradon is ismert színész mert kiderült, hogy kommunista agitátor

A budapesti rendőrség szenzációs leleplezése — Egy budapesti színész lakásán folytak a megbeszélések — Baló Elemér látta el a szükséges utasításokkal az agitátorokat, akik moszkvai segítséggel dolgoztak — A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be az eltűnt színész kézrekerítésére

kommunista agitátorok s a rendőrség véletlenül jött rá arra, hogy a kommunista mozgalom egyik fészke Jákó lakásán van.

A letartóztatottak bevallották, hogy

moszkvai utasításra, moszkvai pénzzel, a Hajós-uccai lakásról irányították azt a szervezetet,

amely a magyarországi vörös május elseje megrendezésén dolgozott. Vallomásukban azt is elmondották, hogy a lakást számukra

Baló Elemér, az egész magyar nyelvterületen ismertnevű fővárosi színész szerezte. A vallomások szerint Baló fontosabb instrukciókkal is ellátta őket munkájukat illetően.

Baló Elemér neve igen jóhangzású és már márkát jelentett a magyar színpadokon. A fiatal, tehetséges színész mintegy 10 évvel ezelőtt Bárdos Arthur társulatával jött le Aradra, ahol felejthetetlen sikert aratott az „Árnyhalász” című drámában. Aradi tartózkodása alkalmával ismerkedett meg egy aradi urileánnyal, akit feleségül is vett. Így tehát rokoni kötelékek is fűzik Aradhoz és az utóbbi időben a nyári szüneteket is aradi rokonainál töltötte.

A kiváló magyar színész sorsáról egyelőre semmit sem tud a pesti sajtó, valószínűleg elmenekült. Egyelőre az a helyzet, hogy nyomavesszett, bár a rendőrség természetesen széleskörű nyomozást indított letartóztatására.

Caciulata

radioaktiv ásványvíz, ajánlva a következő betegségek ellen: vesebaj, májbaj, köszvény, vizeleti bántalmak, érelmeszesedés.

Kapható: KARDOS M. utóda cégnél
Arad, Strada Eminescu 16. sz.

HIREK

A Román Nőegylet négy százötvenhét árvizkárosult családot ruházott fel

A jövő héten merkezdik a megyei károsultak
segélyezését.

Az aradi árvizkárosultak pillanatnyi felségélyezésében az aradi Román Nőegylet rendkívül szép és dicséretreméltó munkát fejt ki. A Román Nőegylet minden egyes tagja a borzalmas árviz napjától kezdve szinte fáradhatatlanul dolgozik, hogy a kiosztásra kerülő ruhaneműket és egyéb holmikat előteremtse, amivel a szerencsétlen és nélkülözéseknek kitett embereket a legszükségesebbek beszerzésének súlyos gondjától szabadítsa meg. A Román Nőegylet már teljes két hete osztogatja Pop C. Istvánné, az egyesület elnöknőjének lakásán az arra rászorulóknak a ruhaneműket, cipőket és egyéb dolgokat és a volt Fábrián-uccai ház előtt nap-nap után hatalmas tömeg tolong, hogy átvegyék a nemesszivű urhölgyektől az emberbaráti adományokat.

A Román Nőegylet egészen a mai napig 457 árvizsújtotta család között osztott szét ruhaneműket, kiosztásra került: 883 férfi és női ing, 465 férfimadrág, 75 alsó fehérnemű, 178 mellény, 522 női ruha, 329 pár cipő, 20 pár harisnya, 30 kendő, 12 zsebkendő, 10 kalap és 56 törülköző. A ruhakiosztást maga Pop C. Istvánné vezeti személyesen és a nehéz munkát a legnagyobb körültekintéssel és szeretettel végzi, rendkívül ügyelve arra, hogy mindenki a legnagyobb mértékben ki legyen elégitve. Az elnöknőnek a ruhák összegyűjtésénél és annak szétosztásánál Adrienne Ispravnic, Marcus Mihályné, Crisan Lilly, Antonescu Virgílié, Trinitióné Traiané és Mladin Livia urhölgyek, a Román Nőegylet agilis tagjai segítőkészek. A Nőegylet román husvétkor nagyobb mennyiségű ünnepi kalácsot és piraszt is oszt ki a mikelakaiak között, a jövő hét folyamán pedig megkezdik a megyei árvizkárosultak segélyezését.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Az évszaknak megfelelően szeles idő, nappal erős felhősödés és esztőlani fellépő intő zóporos lehetségesek.

— **Moszkvába érkeztek a török államférfiak.** Moszkvából jelentik: Izmet pasa és Tevfik Rüşdy bey több török államférfi kíséretében ma Moszkvába érkezett, ahol az állomáson diszszázad élén Molotov és Litvinov fogadták a vendégeket. A török államférfiak látogatása élénk feltűnést keltett a nemzetközi politikában. A szovjetsajtó lelkesen üdvözlöi a Moszkvába érkezett török vendégeket, akiknek látogatásáról azt írja, hogy a szovjet-török barátság megszilárdulását várják.

— **Május elsején mezei ünnepeket rendezhetnek a szociálisták.** Bucurestiből jelentik: A szociáldemokratáknak a kormány engedélyt adott, hogy május elsején zárt helyiségben tartandó gyűléseiken kívül mezei ünnepeket rendezzenek a szabadban. Egyébként a belügyminisztérium és a hadügyminisztérium minden intézkedést megtett, hogy május elseje zavartalanul folyjék le.

Megjelent dr. Váradi Ödön és
dr. Gáspár Gyula
fordításában a

„Konverziós törvény”

teljes magyar fordítása. **1934. Ára 20 lej.**
Kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— **Jogtudományi doktorátust szerzett a kolozsvári egyetemen Sztanojev Miklós.** Arad fiataljának egyik rokonszenves tagja, Sztanojev Miklós a kolozsvári egyetemen jogtudományi doktorátust szerzett. Sztanojev Miklós fia Sztanojev András aradi magániszttviselőnek. Középszkolai tanulmányait az aradi katolikus gimnáziumban végezte, majd a kolozsvári egyetemre került, ahol most a jogtudományok doktorává avatták. Kolozsváron egyébként mint neves sportembert ismerik, aki az Universitatea sportegyletnek egyik legjobb labdarúgója. A fiatal doctor juris minden valószínűség szerint Kolozsváron helyezkedik el.

LEGUJABB

Nagyarányu csekkcsalást követtek el Budapesten

Tizennyolcezer pengővel károsította meg a magyar postát két csaló

Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság napokig tartó nyomozás után nagystíliú csekk-csalásnak jött a nyomára, amelyet példátlan rafinériával a postatakarék kárára követtek el. Mintegy két héttel ezelőtt ugyanis a budapesti postatakarék pénztáránál Hoffer Vilmos Pál néven 300 pengőt fizettek be és ennek értelmében a postatakarék ezen a néven egy csekk számlát nyitott. Hoffer a befizetés alkalmával lakását a Kertész-ucca 39. szám alatt jelölte meg. Pár nappal ezelőtt azután hivatalos jelentés érkezett az egyik vidéki postatakaréktól, hogy Hoffer Vilmos Pál Budapest, Kertész-ucca 39. névre befizetők egyszer 10 és egy másik alkalommal 8 ezer pengőt, tehát összesen 18 ezer pengőt fizessenek ki az illetőnek. A budapesti postatakarék a hatalmas összeget a hivatalos jelentés vétele

után gyanútlanul kiutalta.

A csalás már csak akkor derült ki, amikor a szélhámosoknak sikerült a 18 ezer pengő készpénzt felvenni és nyomtalanul eltűnni. A csalást úgy követték el, hogy Pán Gyula nevű egyén, Hoffer címkoztársa hivatalos csekklapokat szerzett és barátja nevére 18 ezer pengőre kiállítva a vidéki postatakarék iratai közé csempésztte be azokat. Így került azután a két hamisított csekk a budapesti takarékhöz, ahol ki is fizették.

A nyomozás során a főkapitányság részéről több detektív szállott ki a Kertész-ucca 39. számú házba, itt azonban kijelentették, hogy a Hoffer-pár valóban ott lakott, de a hét eleje óta nyomtalanul eltűnt. A vakmerő csekkcsalók kézrekerítésére erélyesen folyik a nyomozás.

— **Vass városi főmérnök elutazott Budapestre.** Vass Barnabás városi főmérnök ma délelőtt átvette Aradváros vezetőségétől franciayelvű meghatalmazását, amelyben megbízást kapott, hogy kutatásokat végezzen a budapesti államvasuti igazgatóságban annak a szerződésnek a hivatalos másolata után, amelyet egykor Aradváros és a megye vezetősége az államvasutak igazgatóságával kötött. Ebben a szerződésben ugyanis a közgazdasági hatóságok leszögezték, hogy az Arad-Temesvár és Arad-Tóvis között épült vasutvonalak az aradi határban árvédelmi tökéletesen épültek fel, amelyeket tehát ebben az értelemben kell az államvasutaknak továbbra is rendben tartaniuk. Ezt a magyar államvasutak jogutódja, a CFR szisztematikusan elmulasztotta. Vass Barnabás főmérnök, elutazása előtt, különben értékes felfedezést tett Aradváros levéltárában. Megtalálta ugyanis az egykori vármegyei főispáni hivatalnak azt a végzését, amelyet az egykori szerződés létrejötté idején, 1865-ben hozott. A szerződés megkötésének megtalált évszáma mindenestre értékes utmutatással szolgál a budapesti kutatásokhoz, amelyeknek eredményéről a görög keleti husvéti ünnepek után fog referálni Vass főmérnök, aki egyébként ma el is utazott.

**Poloskairást, parketta tisztítást végez
LOVAS, Strada Oituz No. 111.**

— **A Nagyvárad felé irányuló postai küldemények késése.** Az aradi postafőnökséghez több reklamáció érkezett a mai napon, a Nagyváradról expedált és ugyancsak Nagyfelé irányított levelek és postai küldemények késéséről. A postafőnökségtől nyert információk szerint, ennek a késésnek oka abban rejlik, hogy a nagyvárad-aradi vasutvonal zérindi szakaszán a vasuti töltés meg van romolva, még az árviz okozta roncsolás maradványaképpen és emiatt a levelek és postai küldemények késéssel érkeztek. Az aradi postafőnökség azonban mindent elkövet, hogy ezt a késést valami uton-módon kiküszöbölje és ezért a postai küldeményeket Radnán keresztül, a temesvári vonalon át irányította Nagyvárad felé. Ugyanígy érkeznek Aradra is a váradi postaküldemények, melyek átvételére az ujaradi állomásra küldenek autobuszt az aradi postáról. Ugyanígy autobusz viszi ki Ujaradra az Aradról expedált leveleket is, hogy a temesvári vonatra rakják. Ezzel az intézkedéssel az aradi postafőnökség reméli, hogy a késéseket valamennyire kiküszöbölhetik mindaddig, míg a rendes vasuti forgalom helyre nem áll.

— **Tilos a halászat.** Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli a földművelésügyi minisztérium, rendeletét, amely szerint 1932 április 30-tól június 15-ig a halászat az egész országban mindenütt tilos.

Az aradi nyugdíjasok fizetését teljesen beszüntette a pénzügy- igazgatóság

Valószínű, hogy újabb kiutalás csak a husvéti
ünnepek után érkezik

Dacára az elhangzott ígéreteknek, amelyek különböző hivatalos személyektől a görög keleti husvéti ünnepek előtt történő nyugdíj és fizetések folyósítására vonatkozólag elhangzottak, a mai nap folyamán a pénzügyigazgatóság újabb fizetési utalvány nem érkezett. Ezzel kapcsolatban az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatója felhívást bocsájtott ki Arad nyugdíjasaihoz, akik még februári illetményeiket sem kapták meg, hogy a további kiutalásokat, illetve nyugdíjki fizetéseket miniszteri jóváhagyás hiányában beszüntette. Mivel ma délben egy óraker már megkezdődött az ötnapos husvéti szünet és a minisztérium sem dolgozik, valószínű, hogy a nyugdíjak további fizetésére vonatkozó kiutalás csak a jövő héten, a husvéti ünnepek után érkezik le Aradra.

— **Az első áldozások sorrendje Aradon.** Vasárnap, május 1-én megkezdődnek Aradon a minden évben pünkösdi táján szokásos első áldozások. Az aradi Plébánia Hivatal az alábbiakban állította össze az első áldozások pontos sorrendjét: Május 1-én, vasárnap az aradi római katolikus fiúiskolák, 5-én. Áldozócsütörtökön a zárda elemi iskola, 8-án, vasárnap az összes aradi leányiskolák katolikus növendékei járulnak az első áldozáshoz. A Mossóczy-telepi katolikus gyermekek 16-án, pünkösdi vasárnapján végzik első áldozásukat. Az első áldozások a reggel 8 óraker tartandó szentmise után folynak le úgy az aradi Minorita-templomban, mint a Mossóczy-telepen. A gyermekeket az Oltáregyesület — Dengl Alajosné vezetésével — vendégül látja áldozásuk után. A zárdai növendékek a nővérektől, míg a Mossóczy-telepiek az ottani Misszió Egyesülettől kapnak ünnepi reggelit.

— **A Neptun-fürdő jegyárát nem csökkentik az idén.** Aradváros technikai és pénzügyi osztályai már azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a városi Neptun-strandot — ha így halad előre az időjárás javulása — május hó közepe táján átadja a közönség használatának. Illetékes helyen nyert értesüléseink szerint a város lényeges árleszállításokat vett tervbe az árviz bekövetkezése előtt. Mivel azonban az árviz, ezt megelőzőleg pedig a jégzajlás érezhető pusztítást okozott a strandfürdő felszerelésében, a helyárok tervezett csökkentésétől eltekintenek és az elmúlt évi árakat tartják fenn ebben az évben is. Egyébként a város gazdasági hivatala a közeljövőben kiírja a szokásos évi rendes árlejtéseit a Neptun-strand büféjére, ruhátharára, maniküszalonjára, borbélyműhelyére és cukrászdájára.

SPORT KÖZLÖNY

Az Olimpia kétnapos brassói vendéglátéka

Az Olimpia az utóbbi években erős fejlődésen ment keresztül és most a mikelakai bajnok-aspiráns a lelkiismeretes vezetők irányítása mellett felküzdötte magát a legjobb és legismertebb aradi csapatok közé. Az Olimpia sikerét nemcsak Aradon, hanem a vidéken is értékelik, ezt bizonyítja a brassói IAR meghívása, amelynek értelmében a szimpatikus együttes május 1-én és 2-án Brassóban fog vendégszerepelni és az IAR rendezésében két meccset játszik.

Az Ujpest súlyos vereséget mért a Kispestre

Ujpest—Kispest 5:2 (3:2)

Budapestről jelentik: Ma játszották le az Ujpest és Kispest közötti I. ligabeli bajnoki mérkőzést, amely a Kispest súlyos vereségével végződött. Az Ujpest tartalékos csaporsorra sorra rugta a gólokat és az újpesti csapat főlénye főleg a II. féldőben domborodott ki.

O Uj egyesület Aradon. A Soimii Romániai megalakította az aradi tagozatot. A helybeli tagozat ügyeit Crisan Ascanasiu diszelnök, Goicea Jonel ügyvezető elnök intézik. Az egyesület erdélyrészi elnöke dr. Hatieganu v. miniszter, bánáti elnöke dr. Candea egészségügyi vezérfelügyelő. Remélhető, hogy az egyesület nagyarányú sportműködést fog kifejteni.

O A Budai „11” szombaton a Vasas ellen játszik. A Budai „11” szombaton bajnoki meccset vív a Vasas csapatával. Ez a mérkőzés most annál is inkább érdekli a sportközönséget, mert a Budai „11” a szombati meccse után Temesvárott játszik, míg hétfőn Aradot keresi fel. Ez három nap alatt három mérkőzést jelent!

O Erősít a Somogy. Foór, a Pécs-Baranya kiváló játékosa a „Somogy”-hoz szerződött.

O Várad és Lugos ünnepi műsora. A husvétii kettős ünnep alkalmával az ETC FC Várad és a bucaresti-i CFR Lugos vendége lesz.

O A Fer. Vasutas bravurja. Az Aradon is járt budapesti Fer. Vasutas a héten mérkőzött a többszörös országos amatőrbajnok Törekvéssel és a most második helyen lévő csapattól egy pontot csipett le, így az FTC ekönye két tiszta pont.

O Bécsi csapat Váradon. A bécsi Wacker május 10-én Váradon vendégszerepel, ahol a Crisana ellen fog megmérkőzni.

O Petneházy győzött. Budapestről jelentik: A modern pentatlon olimpiai próbaversenyének 300 méteres távuszását Petneházy nyerte meg 5:11 mp.-es idővel.

Megszűnik a lippai kereskedelmi fiúiskola

Az erre vonatkozó rendelet ma megjelent a hivatalos lapban — Szeptembertől az első és második osztály csak az iskolaszék anyagi felelőssége mellett működhet

Rendkívül érdekes kultuszminiszteri rendelet közöl a Monitorul Oficial legújabb száma. Az 1931—32-es év költségvetésének összeállításánál tudvaleg a legszigorubb takarékosági szempontok vezették a kormányt és ez a takarékoság minden téren megmutatkozott, így többek között a közoktatásügyi tárcánál is. Emlékeztet, hogy még a múlt évben törvényt szavazott meg a kormány, a mellyel egyes iskolák beszüntetését, illetve tantestületi létszámának csökkentését rendelte el. Ennek a törvénynek az értelmében karácsonykor meg kellett volna szünniök az aradi fii felsőkereskedelmi iskola párhuzamos osztályainak és ezek az osztályok most csak úgy működhetnek, hogy a diákok szülei magukra vállalták annak a költségtöbbletnek a fedezését, amelyet a párhuzamos osztályok fenntartása jelent.

A Monitorul Oficialban most megjelent rendelet egy másik — a lippai kereskedelmi fiúiskola fokozatos megszüntetéséről intézkedik. A rendelet értelmében — amelyet egyébként az illetékes tanügyi hatóságok már kéz-

Kilószámra vásárolták a régi fuvarleveleket Ujabb letartóztatások Iasiban a CFR visszatérítési panamához

— Megszökött a vizsgálat elől egy csernovitzi kereskedő —

Bucurestiből jelentik: A CFR fuvarlevél-osztályánál folyó vizsgálat következtében Iasiban letartóztatták Nathan Solomon kereskedőt, akinél házkutatás alkalmával 700 fuvarlevelet találtak. Kilószámra vá-

sárolta a fuvarleveleket és ezeket használta fel a visszatérítési manőverre. Schnitzler Izsák csernovitzi kereskedő a vizsgálat elején megszökött, de a hatóságok értesülése szerint hazakészül. Megérkezése után őt is letartóztatják.

A megyei pótdadó kivetésének tervét levették a napirendről

Rendkívüli hitelt vár a megye vezetősége — Aradmegye községei munkával fizetik a pótdadót —

Ertekezlet a vármegyházán —

Aradmegye vezetősége interimár-bizottsági ülés keretében foglalkozott Lázár Ágoston dr. megyei közigazgatási igazgató tervével, amelyet az árvíz által elpusztított megyei falvak újjáépítésére alkotott. A megyei interimár-bizottság elvben elfogadta a tervezetet, azonban egyelőre nem szavazta meg a megyei pótdadó kivetésének tervét, mivel kézenfekvőbb lehetőség is kínálkozik arra, hogy a szükséges költségeket lefedezzék. Így a megye elmúlt évi költségvetésében rendelkezésre áll még 10 millió lej, amelyet az újjáépítési akció céljaira fordíthatnak; ezenfelül a törvény módot ad a megye vezetőségének arra is, hogy július hó elsejétől kezdődőleg egy megközelítőleg hasonló nagyságú rendkívüli hitelt nyithasson meg az újjáépítési akció számára.

A rendkívüli hitel megnyitására, amint a bizottság megállapította, a miniszteriumnak külön meghatalmazására van szükség, ennek megszerzése érdekében elhatározták, hogy megteszik a szükséges lépéseket. Mindaddig, ameddig a rendkívüli hitel nagysága felől a miniszteriumban nem történik döntés, a megye vezetősége levette a megyei árvíz-pótdadó kivetésének a tervét a közigazgatás napirendjéről.

Egyébként Aradmegyében számos község vezetőségét foglalkoztatja intenzíven az új utadókivetésről szóló törvény, amely újabb terhekkel sújtja a községek lakosságát. Mindazonáltal a törvény lehetőséget nyújt arra is, hogy a pénzbeli szolgáltatást a községek ugynevezett prestációs közmunkával válthassák meg. A törvény ugyanis kimondja, hogy mindazok, akik a mezőgazdasági jövedelem után pótdadót fizetik, a fizetést végzett munkában is teljesíthetnek, még pedig járművel, vagy pedig

fizikai napszámmal. A mai napig tíz aradmegyei község vezetősége jelentette be Aradmegye vezetőségénél, hogy az utadókivetési kötelezettségét prestációs közmunka formájában kívánja beszolgáltatni. A bejelentéseket a megye vezetősége tudomásul vette.

Ma délelőtt különben előkelő vendég érkezett a megyei prefekturára. Boamba bucaresti-i ügyvéd, a kormány egyik aradi parlamenti képviselője látogatta meg Serbanu György dr. megyei prefektust, aki előtt kifejezést adott annak a kívánságának, hogy szeretné megtekinteni az árvíz-sújtotta aradi városrészeket. Tekintve, hogy a délelőtti órákban a megyei rendészeti hatóságok a közeledő májusi eszejel és május 10-kei eseményekkel kapcsolatosan tartottak bizalmas megbeszélést, az aradi képviselő utja délutánra maradt. Az értekezleten különben Serbanu György dr. megyei prefektuson kívül dr. Lázár Ágoston megyei igazgató, Ruscudia csendőrezredes, Stoiciutoiu csendőrnagy, Moga Romulus dr. rendőr-kesztör, Grama és Boamba képviselők vettek részt.

Selyemharisnyák legolcsóbban

ADESGO lerakatánál!

Kötöttáru különlegességek. — Beager pólóingek.

Juliette, Neuman-palota.

Zsebtolvaj fosztogatott az aradi pénzügyigazgatóságon

Kilopta a pénzt egy aradi ügyvédi iroda alkalmazottjának.

Rejtélyes lopás történt ma délelőtt az aradi pénzügyigazgatóság bélyegügyosztályán. A hivatalos helyiségben, ahol Ganea főtisztviselő dolgozik, a kora délelőtti órákban többen várakoztak, hogy hivatalos ügyekkel sorra kerüljenek. Az íróasztalok, amelyek mellett a tisztviselők dolgoznak, magas és hosszabb könyvasztallal vannak elválasztva attól a helytől, ahol a felek várakozhatnak. Itt állott Kele Gyula dr. aradi ügyvéd irodájának egyik alkalmazottja is, aki arra várt, hogy az átadott ügyiratát elintézzék. Amidőn Ganea főtisztviselő közölte, hogy mennyi az összeg, amit fizetni kell, az ügyvédi iroda alkalmazottja rémülten vette észre, hogy a várakozás ideje alatt valaki kilopta táskájából az előre elkészített összeget.

A lopásról nyomban jelentést tett Ganea főnöknek, aki viszont az épületben szolgálatot teljesítő rendőrszemélyt értesítette, azonban a hirtelen bevezetett nyomozásnak természetesen semmi eredménye nem mutatkozott, mert az élelmes tolvaj, aki a lopásra rendkívül kedvező terepet és alkalmat használta ki, már minden bizonnyal eltávozott a pénzügyigazgatóság épületéből. A lopásról jelentést tettek a rendőrségen is, amely bevezette ugyan a nyomozást, azonban a legkisebb remény sincs arra, hogy a tolvajt sikertül előigui.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi Kompenzációs Pénztár

Az elvámolatlanul heverő árukért erre az időre nem kell fekbért fizetni — A zavaros intézkedések miatt tanácstalanul áll a piac az importtal kapcsolatban

Az Ausztriával folytatott gazdasági tárgyalások, amelyek egy clearing-egyezmény megkötését célozták, kedvező eredménnyel jártak és befejezetteknek tekinthetők. Csúpan néhány banktechnikai kérdés vár még tisztázásra. Ebből a célból a görög keleti husvétünnep után az osztrák Nemzeti Banknak egy delegátusa érkezik Bucurestibe, aki érintkezésbe fog lépni a román jegybank vezetésével, hogy az eddig még tisztázatlan kérdések ügyében végleges megállapodás jöhessen létre.

A Kompenzációs pénztárral kapcsolatban a kormány gazdasági bizottsága — mint arról annakidején már beszámoltunk — olyértelmű intézkedést hozott, hogy május ötödikétől kezdve minden importált áruak származási bizonyítvánnyal kell bírnia. Ezzel az intézkedéssel azt akarják elérni, hogy nehogy a Kompenzációs Pénztár megkerülésével esetleg magyar vagy osztrák származású áru kerülhessen be az országba. Le kell szögezni azonban, hogy sem a kérdéssel kapcsolatban kiadott kommuniké, sem az *intézkedés nem elég világos*. Éppen ezért a piac szinte teljesen tanácstalanul áll az importtal kapcsolatban.

Azokat, akik Bucurestiben a kérdés iránt érdeklődtek, a vámvezérgazgatóság a Kompenzációs Pénztárhoz utasította, azzal a magyarázattal, hogy az ügy oda tartozik. A Kompenzációs Pénztár viszont szintén nem akar

tudni a dologról és itt azt mondják, hogy az ügyről csak a kereskedelem- és iparügyi miniszterium adhat felvilágosítást, mivel a miniszterium mellett működő bizottság adta ki az intézkedést. Arra való tekintettel, hogy május ötödike már nincs olyan messze, az ügyben mielőbbi precíz és részletes felvilágosításra lenne szükség.

Itt említjük meg, hogy a nagyhétre és a husvétünnepre való tekintettel a Banca Nationala *aradi fiókja mellett működő Kompenzációs Pénztár holnaptól, vagyis péntek reggeltől szerda reggelig szünetelteti működését*. Ugyancsak szünetel a vámhivatal működése is. Az ünnep napjal alatt a vámhoz befutó és szerda reggelig elvámolatlanul heverő árukért fekbért természetesen nem kell fizetni. Egyelőre még kérdéses az is, hogy május elseje után a Kompenzációs Pénztárhoz benyújtott kérvényeket továbbra is Aradon intézik-e el. Ez a megbízás tudvalevőleg csak május elsejéig szól és abban az esetben, ha a bucuresti-i Kompenzációs Pénztár nem adna ki újabb ilyenértelmű intézkedést, akkor visszatérne a régi rendszer, melynek folytán újból várni kell majd arra, amíg a Bucurestibe felküldött kérvény elintéztést nyer és visszaérkezik Aradra. Itteni illetékes köröktől nyert információink szerint azonban remélhető, hogy a bucuresti-i Kompenzációs Pénztár meg fogja hosszabbítani a fentemlített intézkedés hatályát.

Scitovszky Tibor

bucuresti- tárgyalásai után felkeresi a Hiteibank romániai fiókintézetét

Romániába jön a budapesti tőzsde elnöke is

Bucurestiből jelentik: A román-magyar pénzügyi és gazdasági kapcsolatok állandóan kiszélesülnek és a két ország közötti kapcsolat szorosabbra tételére alakult a Román-Magyar Kamara, amely szintén megkezdte tevékenységét. Ujabbban a konverziós törvény az, amely új pénzügyi tárgyalások lefolytatását kívánja, tekintve, hogy az agrártörvény végrehajtása egyformán érinti az országos és a budapesti pénzügyi intézeteket is. A kisebbségi intézetek remélik, hogy ezen tárgyalások eredményeképpen a mezőgazdasági adósságok szanálásáról szóló törvény 55. szakaszán enyhítenek és abban a kedvezményben, amelyben a „Solidaretatea” bankkegyesületben tömörült hitelintézetek részesülnek, részesedni fognak a kisebbségi intézetek.

Ugy látszik, ezen törvénnyel kapcsolatos Scitovszky Tibornak, a Hiteibank vezérgazdájának romániai utazása is. Scitovszky Bucurestibe utazott, Kállay Rudolf, a Hiteibank ügyvezető-igazgatójának társaságában, ahonnan a két végén utazik vissza Budapestre. Scitovszky romániai utazásai során eddig már meglátogatta a Hiteibank temesvári fiókját és Bucurestiből való visszatérte alkalmából megtekinti a brassói és a nagyváradfi fiókokat és onnan érkezik vissza előreláthatólag szombaton Budapestre. Hír szerint a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt., valamint az érdekkörébe tartozó intézetek ügyében Bucurestibe utazik Fleissig Sándor, az Angol-Magyar Bank alelnöke is, a budapesti tőzsde elnöke, hogy intézetének romániai érdekeltsége ügyében kedvező tárgyalásokat folytasson. Ezek az érdekeltségek valóban óriási pénzügyi teljesítményt produkáltak, mert saját erejükkel az elmúlt évben, a

betétvisszafizetések idején, igen nagy összeget mobilizáltak és fizettek ki.

A magyar gazdasági élet Bucurestiben tartózkodó több tagja, Grátz Gusztáv dr. és Hegedűs Loránt volt miniszterek, Scitovszky, a Magyar Általános Hiteibank igazgatója, meglátogatták Argetoianu pénzügyminiszter és Anghelescu bankkormányzót. A látogatásoknak udvariassági jellege volt, azonban a dolog természeténél fogva, a két ország gazdasági kapcsolatairól is szó esett, de minden hivatalos jelleg nélkül. A magyar vendégek Ghica külügyminisztert is meglátogatták. Grátz és Hegedűs a Petrosani közgyűlésen is részt vettek.

= A mai heti piac árai: Tojás darabja 1 lej, kövérliba párja 360—400, sovány liba 140—160, kövér kacsa 120—140, sovány kacsa 80—90, csirke 40—50, tyúk nagyság szerint 90—100, vaj 60—70, tej 5—6, tejfel 20—30, kel 1; bab 5—6, burgonya 4—5, hagyma 6—8, fokhagyma 10—12, alma 5—14, savanyu káposzta 4—5. Terményárak: Buza q. 320—330, árpa 280—290, zab 280—300, tengeri 240—270. Élőállatok: szarvasmarha kilogramja 6—7, borjú 10—12, sertés 10—13. Takarmányárak: Széna 160—200, lucérna 240, szalma 40—50.

= A Steaua-Romana veszteségei. Bucurestiből jelentik: A Steaua-Romana múlt üzletét 123.5 millió lej veszteséggel zárta, míg 1930-ban 40 millió lej tiszta nyereséget ért el.

= Felszabadult Ausztriában a múlt évi schilling-követelés. Bécsből jelentik: A Nemzeti Bank felszabadította a múlt évi október 10. és december 31-ike között keletkezett külföldi schilling-követeléseket, exportvásárlások és belföldi felhasználás céljára. Ez körülbelül 20 millió schillinget tesz ki és számíthat arra, hogy a közeljövőben a későbbben keletkezett követelések is felszabadulnak.

= Az amerikai autóexport. New-Yorkból jelentik: Az amerikai autóipar exportja az év első két hónapjában 15.3 millió dollár volt, míg a múlt évben 32.7 millió, 1932-ben 64 millió és 1929-ben 109 millió dollárt tett ki az első két hónapban.

Figyelem!
Nem minden prezervatív.
„OLLA”
ne fogadjon el „Olla” helyett silány utáztatokat.

Huszonkét mázsa arany a brádi aranybánya elmúlt évi termése

Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta rendes közgyűlését Bucurestiben a „Mica” Rt., amelynek tudvalevőleg Brádon és környékén vannak hatalmas aranybányái. A közgyűlésen a részvényesek nagy számmal jelentek meg és a társaság további üzletmenetét illetően, mindent a legrészletesebben megtárgyalták. Az elhangzott jelentésekből igen érdekes adatok tüntek ki. Így főbbek között megállapítást nyert, hogy a „Mica” Rt. 1931-es évi aranytermelése nem kevesebb, mint 2212 kilogramm volt. A társaság ebből a Banca Nationalához 2000 kilogrammot szolgáltatott be. A „Mica” múlt évi tiszta nyeresége 29.193.586 lej és részvényeseinek 12.90 százalékos részesedést ad. Az aranybánya 1931-re adó fejében 13.858.464 lejt fizetett be a bucuresti-i pénzügyigazgatóságon.

Élő PONTY 50 lej kilója,

élő harcsa is kapható
ROTH DELICATESE, Str. Eminescu 3.

A belügyminiszterium Németországból szerzi be szükségleteit

Tiltakoznak a belföldi szállítók
Annak idején megemlékeztünk arról, hogy az elmúlt hét szombatján a belügyminiszteriumban árlejtést tartottak a csendőrség egyes szükségleteinek fedezésére. Az árlejtésre egyetlen ajánlat sem futott be, mivel a szállítók kitanáznak eredeti álláspontjuk mellett, hogy mindaddig, amíg az állam régebbi tartozásait részben nem fizeti ki, ők újabb szállításokat nem bonyolítanak le. Arra való tekintettel, hogy a szállítók nem voltak hajlandók álláspontjukon változtatni, a belügyminiszterium a szükséges szöveteket és bakkancsokat németországi cégeknél rendelte meg. A miniszterium eljárása ellen az állami szállítók tiltakozást jelentettek be.

= A román-argentin kukorica-egyezmény. Bucurestiből jelentik: A román-argentin kukorica-egyezmény — mint ismeretes — maximális árára állapított meg az exportkukoricára vonatkozólag. Ez az ár most nyilvánosságra került és az április hetedikéi árfolyamok 65 pesos ab Buenos Aires, vagyis métermázsánként harminchárom francia frank ab Braila. Abban az esetben, ha a kukorica ára a fenti árfolyam alá süllyedne, akkor mindkét ország exportörjei mindaddig nem szállítanak külföldre kukoricát, amíg annak ára legalább a megállapított minimális árfolyamot el nem éri.

= A monopólium törvény megszüntetése óta csökkent a desztillált szesz kínálata. A nemrégiben megszüntetett szeszmonopólium-törvény végrehajtási utasítását most szövegezik. A pénzügyminiszterium — mint ismeretes — a törvény egyes paragrafusait már életbeléptette s úgy intézkedett, hogy újabb rendelkezésig a gyárakból desztillált szesz nem szállítható el. Ez az intézkedés bizonyos zavarokat okozott, mivel a gyárakból denaturálás céljára sem lehetett szeszt elszállítani. A pénzügyminiszterium most a rendeletet úgy módosította, hogy az a denaturálás céljára szánt szeszre nem vonatkozik. Desztillált szeszben azonban bizonyos hiány mutatkozik a piacon. Nem érdektelen megemlíteni, hogy a borszesz ára az utóbbi napokban emelkedett, így engrosban a 92 lejes árat érte el. Argetoianu pénzügyminiszter és Bratescu alminiszter a szeszmonopólium végrehajtási utasítását ma megtárgyalták és néhány nap múlva már kiadják a szeszmonopólium életbeléptetésére vonatkozó rendelkezéseket.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, APRILIS 29.

Bucuresti. 20. Istentisztelet. Utána az állomás szünetel. — Budapest I. 10-15. Postászenekar. 13. Déli hangverseny. 13.05. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 5. Háztartási tudnivalók. 6. Szuhay históriák. Irta: dr. Szalay László. 6.30. Hangverseny. 7.40. Gyorsíró tanfolyam. 8. Rádióújdonságok, távvalatás. 8.30. Száderzenekar. 9.20. A rádió külügyi negyedőrája. 9.35. Vigjáték előadás a stúdióból. A Bozory portán. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Schöppflin Aladár. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropól szállóból. Közben 12. Dr. Hankiss János franciányelvű előadása. — Budapest II. 8—830. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Silving zenekar. 13.40. Gramofon. 14.10. Új operettek, gramofon. 17.50. Dajos Béla zenekara, Gramofon. 18.35. Whiteman Pál gramofon lemezek. 22.50. A zenélő papir (zene- és énekszámok.) 23.20. Pausperli zenekar. — Belgrad. 16. Istentisztelet. 21. Drámai legenda. — Breslau. 20.15. Tavasz dalok. 21.15. Egy kis dallam. Vidám, zenés hangjáték. 23.30. Táncczene, A szünetben, kb. 22.40. Hangos heti filmhíradó. — Brünn. 17. Rádiózenekar. 18.05. A morva négyes hangversenye. 20.20. A Roam Boys hangversenye. 21. Prága. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Szórakoztató zene. 15.30. Gramofon. 18. Rádiózenekar, 19. Magyar egészségügyi

E. 19.05. Kromatikus harmonika. — Langenberg. 17.20. Ifj. hangjáték. 18. Hangverseny. D'Albert művek. 21. Közvetítés Newyorkból. 23.20. Szórakoztató és tánc. — Miland. 17.45. Gramofon. 17.45. Ötös. 20.10. Ötös. 20.10. Zenekari hangverseny, 20.31. Genova: Könnyű zene. — Róma. 18.30. Vokal hangverseny. 18.45. Zenekari hangverseny. 20.50. Gramofon. 21.45. Planquette: A cornevillei harangok, operett. — Svájc Aleman adó. 17. Rádiónégyes. 19.30. Jazz gramofon. 21. Hangverseny. — Varsó. 13.10. Gramofon, 17.10. Gramofon. 18.35. A zeneszeregyesület zenekarának hangversenye. 21.15. A filharmoniai szimfonikus hangversenye. 23.50. Táncczene.

SZOMBAT, APRILIS 30.

Bucuresti. Éjszakai istentisztelet. Egyéb időben az állomás szünetel. — Budapest I. 10.15. Szalonzenekari hangverseny. 1. Déli hangverseny. 1.05. Hangverseny. 5. A „Rádióélet“ gyermekjátékszórója. 6. A Telefongyári Dalkör hangversenye. 6.40. „Öltözködés és egészség“.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny“ Budapestben a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria“ nagyszálloda újságárusánál.
A „Cariton“ szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főosornokában levő nagy újságbútorban.

Dr. Horváth Attila előadása. 7.10. Régi magyar dalok. 8.20. Az operett fejlődése VI. rész. 9.50. Várady Aranka és Kiss Ferenc előadestje. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria-szállóból. 12. Megyeri Gyula tangó- és jazzzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Macho-zenekar. 14.45. Wolff Fritz-gramofonlemez. 16.20. Művésztanzenek. 18.20. Pileger-zenekar. 21. Holzer-zenekar. 23.20. Korngold-jazz Bakery Károly énekével. — Belgrad. (Pravosláv husvét). 21. Egyházi zene. Utána: Feltámadás közvetítése. — Brünn. 17.10. Rádiózenekar. 19.25. Népszerű operáriák. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Táncczene. 18.40. Falusi zene. 20.20. Dvorzák-émlékest Dayn csellóművész és a rádiózenekar. — Langenberg. 17.30. Gyermekek kantaté-ünnepe. 18. Szórakoztató zene. 21. Vidám est. 23.45. Táncczene Berlinből. Utána: Jazz. — Ljubljana. 18. Ötös. 21. Karének. Zenekari hangverseny. 23.15. Könnyű zene. — Milano. 17.50. Ötös. 18.50. Szalonzene. 20.05. Zenekari hangverseny. 20.30. Gramofon. 20.35. Könnyű zene. 21.15. Szalonzene. 22. Szimfonikus hangverseny. — Mor. Ostrava. 19.25. Citerakettős. 20. Prága. Utána: Rádiófilm. Dalok, hangszerszólók. — Róma. 18.30. Énekverseny. 18.45. Zenekari hangverseny. 21.05. Gramofon. 21.45. Operaközvetítés. — Svájc Aleman adó. 17. Szórakoztató zene. 19.30. Hangosfilmek dalai. 21. Népszerű est. 23.25. Gramofon. Táncczene. — Varsó. 13.45. Gramofon. 19.30. Ifjúsági hangverseny. 20.35. Gramofon. 21.15. Könnyű zene. 23.10. Chopin-zene. 23.50. Táncczene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lei. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

Érdeklődés nem kerül pénzbe!

ACS
ASZTALOS
(Butor és épület)
BADUGOS
KOMÓVES
KERTESZ
KARPITOS
PARNETTA
SZOBAFESTŐ
MAZOLO
SZONYEGSZOVES
KEZIMUNKA

Frida D'Moujalledt
fogműterme
Arad, v. Boros B.-tér 37.

Fogorvosok
Kézünk esztendőben a legfinomabb anyagból és elvárásaink kivételében a legmódszeresebb munkát végessük.

LEVELEZÉS.

„VIRIBUS UNITIS“-nek levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ALKALMAZÁS.

JOB, fiatal főznitűdő mindenféle leányt keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1320

KERTESZ nagy gyakorlattal aki kert parkírozását vállalja azonnalra keresetlik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Intelligens, fiatal leány, magyarul, románul beszél, perfekt mindenben, korrekt uriembernél házvezetőnői állást vállal vidéken is eisejére Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérék. 1368

Üzemekben

jól bevezetett helyi és környéki képviselőt

keresünk, kitűnő kereset mellett. Ajánlatok referenciákkal „D. 150“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1377

LAKÁS.

A KÖZPONTBAN esinosan butorozott szoba, fürdőszobával, teljes ellátással, kedvező feltételek mellett május 1-re, v. 15-re kiadó. Cim Str. Gheorgescu 11a (Könyök-ucca), földszint, jobbra. 250

BULV. REG. FERDINAND 15. az. alatt kiadó 4 szobás uccai földszint, 3 szobás uccai földszint, 1 szobás fürdőszobás garcon, 2 szobás uccai fürdőszobás renovált lakások. 1391

KBRTRE NYILÓ esinosan butorozott kis szoba a város központjában 500 lejért kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

HAROM-NEGYSZOBAS parkettás, előszobás lakás májusra kiadó. Str. Cosbuc (Vosselényi) 1. 1386

KÜLÖNBEJARATU, direkt fürdőszobás butorozott szoba keresetlik. Ajánlatokat „Pontos“ jellegre a kiadóhivatalba.

Két egymásba nyíló földszinti szoba,

műteremnek, irodának, rendelőknek, lakásnak, üresen vagy butorozva kiadó. Volt ZRINYI-UCCA 12.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KEI és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 200

KEISZOBA, konyhas 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Elegánsan butorozott szoba

lépcsőházi bejárattal, fürdőszoba használatlalt esetleg teljes ellátással, továbbá 2 egymásba nyíló szoba szintén lépcsőházi bejárattal kiadó. Str. Horia (Széchenyi-ucca) 7. 1379

Elsőemeleti lakás,

három szoba és előszoba, modern fürdőszobával és mellék-helyiségekkel, teljesen izolált tágas padlással és pincével, kiadó, v. Szabadság-tér 21.

Nagy veteményes és gyümölcsöskert, háromszobás uccai lakás,

nagy pincével, műhelynek, autogarago és műhelynek helyiségek kiadók. Érdeklődni: Luck, Str. Cuza Voda 25. 1287

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TIZENKETTŐ és hat személyes ezüst evőeszközök, ezüst girandok, aufzateok, tálcák, cukortartó, stb. ceflantsont miniatűrök, antik zenélő órák, nyest boa, vitrinek, komódok, japán vázák, álló vilnyilámpák, velencei és konzol tükrök, szobaberendezések, dísz tárgyak, storeok, tüggönyök, festmények, szonyegek, zongorák, jégsekrény, konyhaberendezés, könyvszekrény, dísz tárgyak stb. kaphatók SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota).

KETTŐTONNAS könnyű teherautót 2 darabot teljesen jó állapotban keresünk megvételre. Cim Rudolf Mosse hirdetőben.

Üzletberendezés olcsón eladó.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1848

Benkő István

cimfestő és mázó modern cégablak festését vállalja. Volt Kölcsey-ucca 7. sz.

ÜZLETEK.

BIZTOS megélhetést nyújtó fűszertüzlet forgalmas helyen átadó. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ha butorát

megőrzés végett elakarja helyezni, forduljon

OMNIA

Ingatlanforgalmi irodához
Arad, Bul. Reg. Maria 24.

Bérbeadó:

a belváros közepén egy emeletes, mintegy 10 vagon áru berraktározására alkalmas, betonrozott RAKTAR teherfelvonóval ellátva.

Ugyanott egy háromszobás udvari helyiség irodára céljaira bérbeadó. Bővebbet dr. Fuchs Albert ügyvőnél. Arad, Str. Consistoriului 11. 1382

Nr. 13.650—1932.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria Municipiului Arad, în ziua de 19 Mai 1932, ora 11 a. m. va ține în biroul Serviciului economic, camera Nr. 59 licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pentru închirierea restaurantului garderobei, gheretei de barbierit, manieur, pedicior precum și a cofetăriei, de pe teritoriul băilor comunale „Neptun“.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice, — regulamentul O. C. L. și norme de licitații în vigoare.

Ofertanții cari vor lua parte la licitațiune vor depune pe lângă ofertă și o garanție provizorieă amintită în caetul de sarcini, iar oferta va fi făcută în baza coteilor de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi de lucru în camera Nr. 59 a primăriei între orele 11—1.

Arad, la 28 Aprilie 1932.

Primăria Municipiului Arad.

1378

Óriási árleszállítás! Kerékpárok. Gummik.

A **KATRÉSZEK** vásárlásánál a javításért és szerelésért nem számítunk semmit. Kitisztítjuk, és zsirba rakjuk kerékpárja összes csapágait jutányos árért.

Nagy javító-műhely!

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 27. (Boros Bány-tér.)